

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP
CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE
KARŞILIKLI YARDIM ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 14.4.2004 Sayı: 25433)

**Kanun No
5111**

**Kabul Tarihi
7.4.2004**

MADDE 1. - 29 Temmuz 2003 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE
KARŞILIKLI YARDIM ANLAŞMASI**

Anlaşmada “Âkit Taraflar” olarak adlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların, Tarafların Devletlerinin ekonomik, ticarî, malî, sosyal ve kültürel çıkarlarına zarar verdiğini dikkate alarak;

Yasaklama, kısıtlama ve kontrol hükümlerinin uygulanmasının yanısıra, eşyanın ithalatında veya ihracatında gümrük vergi, resim ve diğer harçlar ile ücretlerinin doğru ve tam olarak tahakkuk ve tahsilinin sağlanmasının önemini dikkate alarak;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçları önleme ve ithalat vergi, resim ve diğer harçlarının doğru ve tam olarak tahsilinin sağlanması çabalarının, Tarafların Gümrük İdarelerinin işbirliği ile daha etkin hale getirileceğini dikkate alarak;

5111

7.4.2004

Uyuşturucu ve psiko trop maddelerin yasadışı trafiğinin çapını ve artma eğilimini göz önüne alarak ve bunun kamu sağlığı ve toplum için bir tehlike teşkil ettiğini dikkate alarak;

İki taraflı karşılıklı yardımı teşvik eden uluslararası sözleşmeleri ve Gümrük İşbirliği Konseyinin (Dünya Gümrük Örgütü) tavsiyelerini dikkate alarak;

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

TANIMLAR

MADDE 1

Bu Anlaşmada geçen:

a) “Gümrük Mevzuatı” deyimini, gümrük vergi ve resimleri ile Gümrük İdareleri tarafından tahsil edilen diğer harçlar ya da gümrük rejimleri veya Gümrük İdareleri tarafından uygulanan yasaklama, kısıtlama veya kontrol tedbirleri ile ilgili olarak, eşyanın ithalat, ihracat ve transiti veya diğer gümrük rejimleri hakkında kanun ve yönetmeliklerle belirlenen hükümler;

b) “Gümrük vergileri ve resimleri”, deyimini, eşyanın ithalatı veya ihracatıyla ilgili olarak tahsil edilen ancak verilen hizmetlerin yaklaşık maliyeti ile sınırlı olan ücret ve harçların dahil edilmediği gümrük vergileri ve diğer tüm vergiler, resimler, ücretler veya diğer harçlar;

c) “Gümrük Suçu” deyimini, gümrük mevzuatının ihlali veya ihlal teşebbüsü;

d) “Uyuşturucu Maddeler” deyimini, 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesinin I ve II nci Listelerinde belirtilen doğal veya sentetik maddeler;

e) “Psiko trop Maddeler” deyimini, 1971 tarihli BM Psiko trop Maddeler Sözleşmesinin I, II, III ve IV üncü Listelerinde belirtilen doğal veya sentetik maddeler;

f) “Prekürsörler” deyimini, 1988 tarihli BM Uyuşturucu ve Psiko trop Maddelerin Yasadışı Ticareti ile Mücadele Sözleşmesinin I inci ve II nci Listelerinde sıralanan uyuşturucu ve psiko trop maddelerin üretiminde kullanılan kontrollü kimyasal maddeler;

g) “Gümrük İdaresi” deyimini, Türkiye Cumhuriyetinde Başbakanlık GümrükMüsteşarlığı, Suriye Arap Cumhuriyetinde Gümrükler Genel Müdürlüğü;

Anlamına gelir.

ANLAŞMANIN KAPSAMI

MADDE 2

1. İşbu Anlaşma uyarınca tarafların sağladığı tüm yardımlar, tarafların iç mevzuatına uygun olarak ve Gümrük İdarelerinin yetkileri ve mevcut kaynakları dahilinde sağlanır.

2. İşbu Anlaşmada yer alan hükümler uyarınca, Âkit Tarafların Gümrük İdareleri, gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve bu suçlarla mücadele etmede birbirlerine işbirliği ve yardım sağlarlar.

YARDIMIN KAPSAMI

MADDE 3

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlar da dahil olmak üzere gümrük mevzuatının uygulanmasında yardımcı olabilecek eldeki tüm bilgileri iletir:

- a) Gümrük vergi ve resimlerinin doğru tahakkukunu sağlamak,
- b) Gümrük amaçlı eşya kıymetinin doğru bir şekilde tahakkuku,
- c) Eşyanın tarife sınıflandırılmasını ve menşeiini belirlemek.

2. Bu Anlaşmada öngörülen yardım, aşağıdaki konulara ilişkin bilgileri kapsar, ancak bunlarla sınırlı değildir:

- a) Suçların önlenmesinde yararlı olabilecek muhafaza faaliyetleri ve özellikle de suçlarla mücadelede kullanılan özel yollar,
- b) Suç işlemede kullanılan yeni yöntemler,
- c) Yeni muhafaza araç ve tekniklerinin başarılı bir şekilde uygulanmasından doğan gözlem ve bulgular,
- d) Yolcu ve yük işlemlerine ilişkin yeni teknikler ve geliştirilmiş yöntemler,

BİLGİ VE BELGELERİN KARŞILIKLI DEĞİŞİMİ

MADDE 4

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, gümrük belgeleri, sevkiyat belgeleri, talep edildiğinde bunların onaylı suretleri ve talepte bulunan Tarafın topraklarında yürürlükte bulunan gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya teşkil edebilecek olan, uygulanan veya planlanan eylemlerle ilgili bilgi verirler.

2. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresine yapılan beyanı desteklemek amacıyla ibraz edilen resmî belgelerin gerçekliğiyle ilgili bilgileri sağlar.

MADDE 5

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlara ilişkin bilgi sağlar:

- a) Talep eden Tarafın topraklarına ithal edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarından yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmediği,
- b) Talep eden Tarafın topraklarından ihraç edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarına yasalara uygun olarak ithal edilip edilmediği.

2. Bu bilgiler, eşyaya uygulanan gümrük rejimini de kapsar.

MADDE 6

1. Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, talep edilen bilgiye sahip değilse, kendi hesabına hareket ediyormuş gibi ve kendi Devletinin topraklarında yürürlükte olan mevzuat uyarınca bu bilgiyi elde etmek için gerekli adımları atar.

2. Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, istenildiğinde, kendisinin sağlayamayacağı benzer bir yardım talebinde bulunursa, talebinde buna dikkat çeker. Bu durumda, bu tür bir talebi karşılamak, talepte bulunulan Tarafın Gümrük İdaresinin takdirindedir.

MADDE 7

1. Belgelerin asılları, ancak belgelerin onaylı ya da tasdikli nüshaları yeterli olmadığından talep edilir. Belgelerin asılları, en kısa zaman içinde iade edilir.

2. Talep edilen bilgiler, Talep eden Tarafın belgelerin asıllarını ya da nüshalarını özellikle talep etmemesi halinde, bilgisayar ortamında iletilebilir. Bilgisayar ortamındaki bilgiler, bu bilgilerin yorumlanması ve kullanılması için gerekli bütün açıklamaları kapsar.

YARDIMA İLİŞKİN ÖZEL DURUMLAR

MADDE 8

Tarafaların birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, yetkisi ve mevcut kaynakları dahilinde aşağıdakiler üzerinde kontrol sağlarlar:

- a) Gümrük mevzuatına karşı suç işlediği bilinen veya işlediğinden şüphelenilen kişiler,
- b) Gümrük suçlarına konu olduğu bilinen veya olduğundan şüphelenilen eşya,
- c) Gümrük suçu işlerinde kullanıldığı bilinen veya kullanıldığından şüphelenilen taşıma araçları.

HASSAS EŞYANIN YASADIŞI TİCARETİNE İLİŞKİN BİLGİLER

MADDE 9

1. Gümrük İdareleri, kendiliğinden veya talep üzerine, bir Âkit Tarafın gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya edebilecek olan, tasarlanan veya gerçekleştirilen, aşağıda belirtilenlerle ilgili her türlü eylem hakkında bilgi sağlarlar:

- a) Silah, füze, patlayıcı ve nükleer maddelerin yasadışı ticareti;
- b) Önemli tarihi, kültürel veya arkeolojik değer taşıyan sanat eserlerinin yasadışı ticareti;
- c) Uyuşturucu ve psikoaktif maddeler, "prekürsör"ler ve zehirli maddeler ile çevre ve kamu sağlığı için tehlikeli maddelerin yasadışı ticareti;

2. Bu madde gereği alınan bilgiler, talep eden Tarafın ilgili hükümet birimlerine iletilebilir. Ancak, bu bilgiler üçüncü ülkelere iletilemez.

TALEPLERİN İLETİLMESİ

MADDE 10

1. Anlaşma ile öngörülen işbirliği ve karşılıklı yardım, Âkit Tarafların Gümrük İdareleri tarafından sağlanır. Bu idareler, bu amaçla belgelendirme konusunda karşılıklı mutabakata varırlar.

2. Bu Anlaşma uyarınca talepler yazılı olarak yapılır. Bu taleplerin yerine getirilmesi için gereken belgeler talebe eklenir. İstisnai durumlarda, sözlü talepler de kabul edilebilir, ancak sözlü talepler ivedilikle yazılı olarak teyit edilir.

3. Bu Maddenin 1 inci paragrafı gereğince yapılan talepler aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Talepte bulunan Gümrük İdaresi;
- b) Varsa talep edilen tedbir;
- c) Talebin amacı ve nedeni;

5111

7.4.2004

- d) Talebin konusu ile ilgili yasa ve diğer yasal düzenlemeler;
- e) Soruşturulan gerçek ve tüzel kişilerle ilgili bilgi;
- f) Talebin konusu ile ilgili bilgilerin özeti.

4. Talepler, talepte bulunulan Tarafın resmî dilinde veya İngilizce veya Fransızca dillerinde yapılır.

5. Bu Anlaşmanın uygulanması için, Âkit Tarafların Gümrük İdareleri, haberleşmeden sorumlu görevlileri tayin eder ve bu görevlilerin ad, unvan, telefon ve faks numaralarını içeren listeleri birbirlerine verirler. Gümrük İdareleri, soruşturma birimlerinin birbirleri ile doğrudan irtibat halinde olmalarını düzenleyebilirler.

GÜMRÜK SORUŞTURMALARI

MADDE 11

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Talep eden Taraf Devletin bölgesinde yürürlükte bulunan gümrük mevzuatına ihlal eden veya edebilecek olan işlemlerle ilgili soruşturma başlatabilir. Bu Âkit Taraf, bu soruşturmanın sonuçlarını Talep eden Tarafa bildirir.

2. Bu soruşturmalar, Talepte bulunan Taraf Devletin topraklarında yürürlükte bulunan gümrük mevzuatı uyarınca yürütülür. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, soruşturmaları kendi hesabına hareket ediyormuş gibi yürütür.

3. Âkit Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin yetkilileri, özel durumlarda, diğer Âkit Tarafın Gümrük İdaresinin rızasıyla, ilgili Devletin Gümrük mevzuatının ihlalleri ile ilgili olarak o Devletin topraklarında yapılan soruşturmalarda hazır bulunabilir.

4. Talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresinin bir görevlisi, Paragraf (3) uyarınca, Talepte bulunulan Tarafın topraklarında ancak danışman sıfatıyla bulunabilir ve hiç bir şekilde araştırmalara aktif olarak katılamaz, sorgulanan kişilerle görüşemez ya da soruşturma ile ilgili faaliyetlere iştirak edemez.

BİLGİ VE BELGELERİN KULLANIMI

MADDE 12

1. Bu Anlaşma uyarınca alınan bilgi ve belgeler, idarî ve adli işlemlerle soruşturma işlemleri sırasında kullanılabilir. Bilgi ve belgeler, bu Anlaşmada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz. Başka amaçlarla ancak, bunları sağlayan Gümrük İdaresinin yazılı rızası ile kullanılabilir.

2. Bu Anlaşma uyarınca yapılan talepler ve verilen bilgiler gizlilik niteliğine sahiptir. Bu talep ve bilgiler gizli tutulur ve talepte bulunan Tarafın topraklarında yürürlükte olan mevzuat uyarınca aynı tür bilgi ve belgelere sağlanan korumadan yararlanır.

UZMAN VE TANIKLAR

MADDE 13

1. Bir Âkit Tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, rızaları alınmak kaydıyla memurlarının, Talep eden Tarafın yasal veya idarî işlemlerde uzman veya tanık

5111

7.4.2004

olarak hazır bulunmalarına ve bu işlemlerde zaruri olan dosyaları, belgeleri ya da diğer materyalleri ya da bunların onaylı suretlerini temin etmelerine izin verebilir.

2. Talep eden Tarafın Gümrük İdaresi, bu Maddenin 1. Paragrafı uyarınca ülkesinde bulunan diğer Taraf memurlarının orada buldukları süre içerisinde kişisel güvenliklerini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri almak zorundadır. Bu memurların seyahat ve günlük harcamaları, Talep eden tarafın Gümrük İdaresi tarafından karşılanır.

YARDIM SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İSTİSNALARI

MADDE 14

1. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, talep edilen yardımın kendi Devletinin egemenliğini, güvenliğini veya diğer önemli ulusal çıkarlarını ihlal edeceği ya da ulusal mevzuatıyla uyumsuz olduğu kanaatine varması halinde, bu Anlaşma çerçevesinde yardım sağlamayı tamamen veya kısmen reddedebilir veya talep edilen yardımı belirli kayıt veya şartlara bağlı olarak sağlayabilir.

2. Talepte bulunan Gümrük idaresi, kendisinin diğer Devletin Gümrük idaresine sağlayamayacağı bir talepte bulunursa, bu durumu talebinde belirtmelidir. Bu tür bir talebin karşılanması Talepte bulunulan Tarafın takdirdindedir.

3. Talep edilen yardım reddedilirse, reddetme nedeni, Talep eden Gümrük İdaresine mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak bildirilir.

TEKNİK YARDIM

MADDE 15

Gümrük İdareleri, üzerinde karşılıklı mutabakata vardıkları bir programla gümrük konularında aşağıdaki hususlarda birbirlerine teknik yardım sağlarlar:

- a) Kontrol için teknik ekipmanın kullanımında deneyim ve bilgi alışverişi;
- b) Gümrük görevlilerinin eğitimi;
- c) Gümrük konularında uzman değişimi;
- d) Gümrük mevzuatının etkili bir biçimde uygulanması ile ilgili belirli, bilimsel ve teknik verilerin değişimi.

MASRAFLAR

MADDE 16

1. Taraflar, hükümet çalışanları dışındaki tanık harcamaları, uzman türetleri ve çevirmen masrafları hariç olmak üzere işbu Anlaşmanın uygulanması sonucu ortaya çıkan masrafların geri ödenmesine ilişkin tüm taleplerinden vazgeçerler.

2. Talebin yerine getirilmesi için önemli ve olağandışı harcamalar gerekirse, Taraflar, talebin yerine getirileceği şartları ve masrafları karşılama şeklini belirlemek üzere birbirlerine danışacaktır.

3. Bu Anlaşmanın 15 inci maddesinin uygulanmasından doğan masraflar, Gümrük İdareleri arasında yapılacak ek müzakerelere tâbidir.

5111

7.4.2004

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

MADDE 17

1. Bu Anlaşma, Âkit Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm ulusal işlemlerin yerine getirildiğini diplomatik kanallar yoluyla birbirlerine tebliğ etmelerini takip eden otuzuncu gün yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma, süresiz olarak yürürlükte kalır. Bu Anlaşma, Âkit Taraflardan birinin diplomatik kanallar yoluyla bu Anlaşmanın feshedilmesini istediğini diğer Tarafa iletmesinden üç ay sonra fesholur. Anlaşmanın feshedildiği tarihte sürdürülmekte olan işlemler, Anlaşma hükümlerine göre tamamlanır.

Bu Anlaşma Ankara'da 29 Temmuz 2003 tarihinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Metinler arasında yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İmza)

SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
26	1	16
40	48	8
45	70	40:42, 174:188

I- Gerekçeli 360 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/678